

NOVEMBRE, MES CONTRA LA VIOLÈNCIA I PER LA IGUALTAT DE GÈNERE A LA UIB

El Dia Internacional de la Eliminació de la Violència contra la Dona, que tots els anys dona origen a accions de visibilització i sensibilització sobre el problema de la violència de gènere, va sorgir durant la Primera Trobada Feminista Llatinoamericana i del Carib, portada a terme el juliol de 1981 a Bogotà, Colòmbia. Les dominicanes Magali Pineda i Ángela Hernández varen demanar a la seva intervenció a la Trobada declarar el 25 de novembre com a “Dia Internacional de No Més Violència Contra les Dones”, en memòria de tres dones dominicanes (les germanes Patria, Minerva i Maria Teresa Mirabal) assassinades per la dictadura de Rafael Leonidas Trujillo el 25 de novembre de 1960. A la tornada de la Trobada, Pineda va proposar un espai de coordinació nacional per a realitzar la primera activitat pública del 25-N a la República Dominicana. Més tard, la diputada Gladys Gutiérrez va promoure la oficialització del 25 de novembre com a dia de reflexió sobre la violència de gènere, i la seva proposta va obtenir el suport de la Càmera de Diputats/Diputades del seu país.

Després de la aprovació el 1993 de la *Declaració sobre la Eliminació de la Violència contra la Dona*, la Assemblea General de la ONU va designar en 1999 el 25 de novembre com a Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona, i va convidar a governs i ONGs a organitzar accions de sensibilització sobre aquest problema, que només a Espanya acaba en la vida de dues dones cada setmana. Altres estadístiques demostren la gravetat d'aquesta xacra social: una de cada quatre milions de dones ha estat violada en algun moment de la seva vida; més de 100 milions de dones i nines han sofert mutilació genital i cada quinze segons una ciutadana és copejada per la seva parella o ex-parella en els Estats Units. A nivell de la nostra comunitat autònoma, s'ha fet notar, per exemple, que el 10,8% de les dones de Balears han estat maltractades alguna vegada i que en 2007 –la darrera estadística disponible de l'Institut de la Dona- es varen donar a conèixer a les Illes 322 casos de d'abús, assetjament i/o agressió sexual contra dones i/o nines.

La commemoració del 25-N ha portat a diverses institucions polítiques i educatives del Estat espanyol a reconèixer novembre com el Mes contra la Violència de Gènere, i a promoure accions educatives, formatives, de sensibilització i de denúncia contra les agressions cap a les dones per raons del seu sexe. Així, diversos instituts d'Educació Secundària de la regió d'Andalusia desenvolupen el seu programa d'activitats a partir d'aquest compromís, com és el cas de l'I.E.S. Bahía de Cádiz, l'I.E.S. San José de la Rinconada (Sevilla) o l'I.E.S. Las Viñas, de Marbella. El mateix fan ajuntaments com el de Cortes de Baza, a Granada o el de Daimiel (Ciudad Real), a través de les seves regidories o delegacions de la Dona. Instituts regionals de la Dona com el de Canàries també commemoren el Mes contra la Violència de Gènere, i fins i tot corporacions mediàtiques com Tele 5 l'han inclòs com a part de les seves campanyes socials, en aquest cas dins de “12 mesos, 12 causes”.

En el marc de l'Educació Superior, les iniciatives pioneres de universitats nord-americanes per instituir, entre d'altres, el Mes de la Història de les Dones, el Mes de la Historia Afroamericana o el Mes contra el Càncer de Mama han demostrat ser útils en la sensibilització de l'alumnat, el professorat i el PAS en relació amb problemes de desigualtat, discriminació i prejudicis socials. L'organització d'esdeveniments formatius i informatius sobre problemes que semblen afectar a una part de la comunitat universitària, però que són en realitat assumptes que pertocuen a tot el col·lectiu, provoca efectes molt positius pel que es refereix a la visibilització dels conflictes, reivindicació del seu estatus com a problema seriós a tractar de forma integral i establiment com a prioritat dels equips directius de les institucions. En el cas concret que ens ocupa, tenint en compte fenòmens com el maltractament dins la llar, la desigualtat en les parelles joves que pot derivar en violència, o el fenomen de les “violacions de cita” típicament vinculat a la vida social universitària, convé no perdre de vista la necessitat de fer veure a totes les persones vinculades al nostre entorn d'ensenyament- aprenentatge que la lluita contra la violència de gènere és una causa important amb la qual mereix la pena comprometre's.

El Consell de Direcció de la Universitat de les Illes Balears ha demostrat el seu desig d'afiançar el seu compromís amb la tasca d'eradicació de la violència cap a les dones i nines amb acords com el del dia quatre de març del 2008, quan es va decidir manifestar el dol i el rebuig de la UIB per l'assassinat de dones víctimes de violència de gènere, convocant un minut de silenci davant de cada un dels edificis del Campus cada vegada que es produeix un fet d'aquest tipus. A més, la constitució al maig de 2008 d'una Comissió de Polítiques d'Igualtat els membres de la qual han començat a portar a terme l'el·laboració d'un Pla d'Igualtat per a la institució, dins del qual es contemplaran mesures contra els desequilibris de gènere que es troben en l'arrel del fenomen violent del qual aquí parlem, es prova fefaent del desig de l'equip directiu de continuar avançant en el camp de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Per tot això, des de la Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere, nascuda el 2006 amb l'objectiu, entre d'altres, de portar a terme accions de sensibilització dirigides a tota la comunitat universitària, s'elevà al Consell de Direcció la proposta de declarar el mes de novembre com a **MES CONTRA LA VIOLÈNCIA I PER LA IGUALTAT DE GÈNERE A LA UIB**, i de que es fomentàs i donàs suport, a través de les lleres oportunes, les activitats programades en relació amb aquest tema per a tota la comunitat universitària. El Consell de Direcció aprovà la proposta en la reunió del 13 d'octubre de 2009. Com a resultat d'aquesta mesura, la Càtedra d'Estudis de Violència e Gènere presenta el següent programa d'activitats, en el qual es convida a participar a tota la comunitat universitària.

****Dilluns 9 de novembre:** Taula rodona “El camí cap a la igualtat. Una mirada retrospectiva a través de quatre generacions de dones” (19.30h, Aula Magna edifici Guillem Cifre). Organitza: UOM. Col·labora: Càtedra d’Estudis de Violència de Gènere

****Dilluns 16 de novembre:** Conferència “La conquesta dels drets de la dona des de el dret al vot” (19.30h, Aula Magna edifici Guillem Cifre). Organitza: UOM. Col·labora: Càtedra d’Estudis de Violència de Gènere

****Dimecres 18 de novembre – dimecres 25 de novembre (matins):** Taules informatives sobre recursos contra la violència de gènere i per la igualtat (edificis Jovellanos, Beatriu de Pinós, Mateu Orfila, Guillem Cifre, Anselm Turmeda i Ramon Llull). Organitza: Càtedra d’Estudis de Violència de Gènere

****Dilluns 23 de novembre:** Representació teatral en català: “En pie”, seguida de col·loqui (12:00h, Aula Magna edifici Guillem Cifre). Es poden recollir les entrades gratuïtes a la Oficina d’Informació de la UIB a partir del 13 de novembre. Organitza: Càtedra d’Estudis de Violència de Gènere

****Dilluns 23 de novembre:** Taula rodona “Violència contra la dona. Anàlisi de la realitat a Balears” (19.30h, Aula Magna edifici Guillem Cifre). Organitza: UOM. Col·labora: Càtedra d’Estudis de Violència de Gènere

****Dilluns 23 i dimarts 24 de novembre:** Carpa de la campanya “Mateixos drets, mateixes obligacions” (9:30 - 14h, devora la Llibreria Campus). Organitzen: Institut Balear de la Dona i Càtedra d’Estudis de Violència de Gènere

****Dimarts 24 de novembre:** Jornada sobre la violència contra la dona a través de la literatura. (Saló d’Actes de l’edifici Sa Riera, Palma). Inauguració a les 9h. Coordina: Dra. Maria Payeras. Col·labora: Càtedra d’Estudis de Violència de Gènere. Informació i matrícula a <http://informacio.uib.es/cursos/> (un crèdit de lliure configuració)

****Dilluns 30 de novembre – divendres 4 de desembre:** Curs “Aspectes jurídics de la violència de gènere” (17-21h, edifici Jovellanos). Coordina: Dra. Margalida Capellà. Col·labora: Càtedra d’Estudis de Violència de Gènere. Informació i matrícula a <http://informacio.uib.es/cursos/> (2 crèdits de lliure configuració)

Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere Campus UIB - Cra. Valldemossa, km. 7,5 Edifici Guillem Cifre de Colonya, bloc C, planta baixa 07122 Palma de Mallorca Tel. 971 259 510 catedra.violencia@uib.es http://www.uib.es/ca/infosobre/portals/genere/
